ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: ΜΟΝΤΕΛΟ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ

Ονοματεπώνυμο: ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΦΥΤΙΛΗΣ (IIS21052)

Περίληψη:

Στο πλαίσιο της εργασίας στο μάθημα ΗΛΕΚΤΟΝΙΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ θα αναλύσω το μοντέλο της διαμοιρασμένης οικονομίας (sharing economy model). Μοντέλο ΔΟ – Sharing Economy είναι το μοντέλο, στο οποία η παροχή και η πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες διαμοιράζεται μεταξύ ατόμων ή επιχειρήσεων. Η συγκεκριμένη εργασία επικεντρώνεται στην επίδραση που δέχθηκε το μοντέλο από τον κορονοϊό, αναλύει τις λειτουργίες του και παραθέτει μελέτες σχετικά με αυτό. Αποδεικνύεται πως το μοντέλο στηρίζεται τόσο από τους ίδιους τους χρήστες που κατάφερε να προσαρμοστεί στις νέες απαιτήσεις αλλά και ότι το μέλλον του ενδείκνυται να φτάσει στα προ πανδημίας επίπεδα. Ωστόσο χρειάζεται προσπάθεια για νέα μέτρα που εξασφαλίζουν την ασφάλεια των χρηστών και σεβασμό στη δημόσια υγεία.

Λέξεις -κλειδιά:
Sharing economy model, Covid-19, business model, Airbnb, Uber, peer-to-peer applications courism ecosystem, digital economy, online services, access economy, sharing consumption

1. Εισαγωγή

Το θέμα της παρούσας εργασίας είναι το επιχειρηματικό μοντέλο του διαμοιρασμού της οικονομίας (sharing economy) δηλαδή, το μοντέλο στο οποίο η παροχή και η πρόσβαση σε αγαθά και υπηρεσίες διαμοιράζεται μεταξύ ατόμων ή επιχειρήσεων, δωρεάν η έναντι αμοιβής, συνηθέστερα μέσω ψηφιακών πλατφορμών του Διαδικτύου. Τέτοιες πλατφόρμες μπορεί να είναι εφαρμογές ή online ιστοσελίδες.

Σε αυτό το μοντέλο μπορούν να συμμετέχουν παραγωγοί, προμηθευτές και διανομείς αγαθών και υπηρεσιών peer-to-peer (P2P), δημιουργώντας έτσι μία Οικονομία Διαμοιρασμού.

Ο λόγος που επέλεξα το συγκεκριμένο επιχειρηματικό μοντέλο είναι η ικανότητά του να εμπλέκει διάφορους παράγοντες της οικονομίας μαζί, καθώς και το γεγονός ότι επιτρέπει την απόλυτη αξιοποίηση υποχρησιμοποιημένων πόρων αφού ιδιώτες και οργανισμοί μπορούν να επωφεληθούν ενοικιάζοντας περιουσιακά στοιχεία π.χ. τα σπίτια ή τα αυτοκίνητά τους.

Στόχος της εργασίας είναι να αναλύσει τη Διαμοιρασμένη Οικονομία, επικεντρώνοντας στο πεδίο της εστίασης (accommodation) και επιπλέον, να εξηγήσει πώς λειτούργησαν οι

επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν αυτό το μοντέλο και δραστηριοποιούνται στο συγκεκριμένο κλάδο στην περίοδο της πανδημίας του κορωνοϊού.

Μεθοδολογία προσέγγισης του θέματος:

Βασικό θέμα της εργασίας είναι η επίδραση του μοντέλου από την πανδημία COVID-19. Εκεί συμβαδίζουν όλα τα άρθρα που επιλέχθηκαν για την εργασία. Αρχικά αναλύεται η επίδραση αφού γίνει η εισαγωγή στο μοντέλο και την έννοιά του και στη συνέχεια περιγράφονται στοιχεία του μοντέλου.

Δομή και οργάνωση:

Στην ενότητα 2 παρουσιάζω τη βιβλιογραφική επισκόπηση, δηλαδή περιγραφές των αποτελεσμάτων και των απόψεων ερευνητών πάνω στο θέμα της εργασίας. Αρχικά γίνεται εννοιολογική προσέγγιση του επιχειρηματικού μοντέλου και ακολουθούν οι επιδράσεις της πανδημίας σε αυτό αλλά και σημαντικά στοιχεία του (P2P, τουρισμός, πλεονεκτήματα, μειονεκτήματα). Στη συνέχεια, παραθέτωνται εμπειρικές μελέτες των καθηγητών Lee, Z. W., Chan, T. K., Balaji, M. S., & Chong, A. Y. L. (2018) και ορισμένες μελέτες περιπτώσεων. Τέλος, βρίσκονται τα συμπεράσματα της εργασίας και προτάσεις για περαιτέρω μελέτη μαζί με τις πηγές που φάνηκαν χρήσιμες για την εκπόνηση της εργασίας.

2. Βιβλιογραφική επισκόπηση

2.1 Εννοιολογική προσέγγιση και εξελικτική πορεία

Η οικονομία του διαμοιρασμού δίνει τη δυνατότητα στους ανθρώπους και τους οργανισμούς να αποκομίζουν κέρδη από αναξιοποίητους πόρους. Η τεχνολογία έχει βοηθήσει την ανάπτυξη της οικονομίας του διαμοιρασμού στο σημερινό της επίπεδο και η δυναμική θα επιταχυνθεί με περισσότερες ψηφιακές συνδέσεις.

Η ταχεία ανάπτυξη της οικονομίας διαμοιρασμού (SE) και η δραματική της εξέλιξη έχουν επιπτώσεις σε διάφορες πτυχές του σημερινού κοινωνικού οικονομικού συστήματος. Συγκεκριμένα η τόνωση του αυξανόμενου ενδιαφέροντος του κοινού τα τελευταία πέντε χρόνια εισήγαγε νέους παίκτες σε πολλούς τομείς, όπου κάποιοι από αυτούς (π.χ. Το Airbnb, 2014) έχουν φτάσει στην κορυφή πολλών παλιών παικτών και άλλοι κερδίζουν κάποια εξέχουσα θέση στους αντίστοιχους τομείς τους (PwC, 2015a). Η ταχεία ανάπτυξη της διαμοιρασμένης οικονομίας την τελευταία δεκαετία σχετίζεται στενά με τις κοινωνικοοικονομικές συνθήκες για την επιδίωξη καλύτερης κατανομής της αξίας της εφοδιαστικής αλυσίδας (Gansky, 2010), την ανάγκη για μείωση των οικολογικών επιπτώσεων (Schor και Fitzmaurice, 2015), την ραγδαία τεχνολογική πρόοδος και τελικά τη μεταβαλλόμενη στάση των χρηστών ως προς την ιδιοκτησία προϊόντος καθώς και την ανάγκη για κοινωνική σύνδεση (BotsmanandRogers, 2010).

Πολλοί ερευνητές ψάχνουν να ανακαλύψουν ποιο στοιχείο του μοντέλου είναι αυτό που το κάνει τόσο δημοφιλές εκτελώντας έρευνες, κυρίως διαδικτυακές, ρωτώντας χρήστες για την εμπειρία τους από τη συνεργασία με επιχειρήσεις που αξιοποιούν αυτό το μοντέλο.Τα αποτελέσματα κάνουν τη πλειοψηφία των επιχειρηματικών ερευνητών να συμφωνεί πως η

εμπιστοσύνη μεταξύ των χρηστών και η προσαρμοστικότητα σε νέες συνθήκες να κάνουν τη διαφορά σε σχέση με άλλα επιχειρηματικά μοντέλα.

2.2 Επίδραση της πανδημίας του Covid-19 στο επιχειρηματικό μοντέλο της Διαμοιρασμένης οικονομίας

Η ραγδαία ανάπτυξη των πλατφόρμων που αξιοποιούσαν το συγκεκριμένο μοντέλο επηρεάστηκε σε μεγάλο βαθμό από της έξαρση του κορονοϊού σε όλο τον πλανήτη. Ο Covid-19 έχει εγείρει ανησυχίες για την επιβίωση του μοντέλου ενώ πολλοί ιδιώτες χάνουν εισόδημα και οι εταιρείες να χάνουν την αξία τους στο χρηματιστήριο, με πολλές να οδηγούνται στα πρόχειρα της πτώχευσης.

Η χρονιά 2020 ήταν καταστροφική για της επιχειρήσεις, που αναγκάστηκαν να μειώσουν τη δραστηριότητά τους προς όφελος της κοινής υγείας. Επιπλέον το γεγονός ότι εταιρείες που αξιοποιούν τη sharing economy δεν λαμβάνουν συγκεκριμένη μέριμνα (πχ οικονομική) από τα κράτη με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε μαζικές απολύσεις εργαζομένων σε μία προσπάθεια να ελέγξουν τις ζημίες τους.

Η εταιρεία Uber εξαιτίας της πανδημίας είδε τις υπηρεσίες της να μην ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ανθρώπων λόγω της απαγόρευσης κυκλοφορίας. Επιπλέον η TripAdvisor αναγκάστηκε και αυτή να περιορίσει τη δραστηριότητά της αφού λόγω της πανδημίας τα ταξίδια μειώθηκαν δραματικά με αποτέλεσμα η εταιρεία να αναφέρει ζημίες εκατομμυρίων (-61%) στις οικονομικές αναφορές της για ολόκληρο σχεδόν το 2020. (Lucia Maffei, 2021)

Από την άλλη πλευρά υπάρχουν και εταιρείες που έχουν γνωρίσει ανάπτυξη εξαιτίας της πανδημίας, κυρίως στο τομέα της στέγασης (πχ Airbnb) και του διαμοιρασμού τροφίμων και άλλων ειδών πρώτων αναγκών (πχ Uber Eats).

Το μοντέλο του διαμοιρασμού αποτελεί ευκαιρία να αλλάξει ο τρόπος με τον οποίο λειτουργούν οι επιχειρήσεις για το καλύτερο. Επομένως εταιρείες όπως η airbnb και η uber eats αποτελούν πλέον σοβαρούς ανταγωνιστές στον τομέα της στέγασης και των μεταφορών αντίστοιχα.

Πιο συγκεκριμένα, η Uber Eats εκμεταλλεύτηκε την καραντίνα ως ευκαιρία για να μεταφέρει φαγητό και είδη πρώτης ανάγκης στους ανθρώπους ενώ εκείνοι παρέμεναν στα σπίτια τους λόγω των μέτρων ενάντια στην εξάπλωση του κορονοϊού.

Επιπλέον, μετά την άρση των περιοριστικών μέτρων και το τέλος του παγκόσμιου lockdown, η airbnb άρχισε να δέχεται πολλές κρατήσεις μέσω της εφαρμογής της. Το γεγονός ότι η εταιρεία υποχρεώνει τους hosts να αφήνουν το κλειδί του καταλύματος στον υποψήφιο ενοικιαστή σε ένα μέρος του σπιτιού (πχ στο γραμματοκιβώτιο), χωρίς δηλαδή να χρειάζεται φυσική επαφή για την ανταλλαγή αποτέλεσε κομβικό στοιχείο για την ανάρρωση της εταιρείας.

2.3 Peer-to-peer λειτουργίες του μοντέλου

Το επιχειρηματικό μοντέλο peer-to-peer (P2P) έχει αναδειχθεί ως ανατρεπτική δύναμη σε πολλές βιομηχανίες που παραδοσιακά δραστηριοποιούνται μεταξύ επιχείρησης και πελάτη σε (B2C) περιβάλλον. Η Airbnb, αποτελεί έναν από τους πρωτοπόρους του P2P ενώ στην ίδια εταιρεία οφείλεται το γεγονός ότι ο κλάδος της φιλοξενίας, έχει δει εκπληκτική ανάπτυξη παγκοσμίως.

Προφανώς, το μοντέλο κατανάλωσης P2P ως εναλλακτική λύση για μία μορφή καταλύματος έχει μια μοναδική απήχηση και στις δύο κατηγορίες ανθρώπων, τόσο για αυτούς που νοικιάζουν τα δικά τους προσωπικά ακίνητα αλλά και για όσους κάνουν κράτηση για αυτά τα ακίνητα.

Σε σύγκριση με τα συμβατικά καταλύματα σε ξενοδοχεία, μια ξεχωριστή πτυχή του peer-to-peer καταλύματος είναι η υπόσχεσή του να προσφέρει πιο στενές αλληλεπιδράσεις με τους τοπικούς κατοίκους και να δημιουργήσουν μια αίσθηση φιλοξενίας κάνοντας τους χρήστες να ανήκουν σε μία ευρύτερη κοινότητα (Cheng, 2016, Tussyadiah και Pesonen, 2015).

Ως εκ τούτου, η χρήση P2P λειτουργιών στον τομέα της διαμονής αφορά τόσο τους οικοδεσπότες όσο και τους καλεσμένους.

Στο πλαίσιο των peer-to-peer accomodation υπηρεσιών, ο συγγραφέας Wu et al. (2017) υποστηρίζει, πως η έλλειψη εμπιστοσύνης μεταξύ host και επισκέπτη μπορεί να είναι μεγάλο πρόβλημα. Ωστόσο αν αναλογιστεί κανένας την κατάσταση της πανδημίας σε συνδυασμό με την τεχνολογική πρόοδο, η οποία επιτρέπει στον υποψήφιο ενοικιαστή να ξεναγηθεί στο κατάλυμα σαν να ήταν εκεί μέσω εικόνων και βίντεο και να επικοινωνήσει με τον host ή με προηγούμενους επισκέπτες για την συζήτηση σχετικά με την εμπειρία τους, τότε εύκολα καταλαβαίνει ότι η P2P αποτελεί ένα πολύ χρήσιμο εργαλείο.

2.4 Sharing economy και τουρισμός

Οι ψηφιακές πλατφόρμες και υπηρεσίες έχουν μεταμορφώσει το οικοσύστημα του τουρισμού τις τελευταίες δεκαετίες. Στην πραγματικότητα, αυτές οι πλατφόρμες έχουν γίνει άμεσοι ανταγωνιστές των παραδοσιακών προμηθευτών. Ο τουριστικός τομέας μπόρεσε να προσαρμοστεί γρήγορα στις νέες τεχνολογίες και η οικονομία του διαμοιρασμού έπαιξε βασικό ρόλο σε αυτή τη διαδικασία.

Ένα από τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν εταιρείες του μοντέλου της διαμοιρασμένης οικονομίας που δραστηριοποιούνται στο τουρισμό είναι η ποιότητα των καταλυμάτων. Δεδομένου ότι τα καταλύματα που διαχειρίζονται οι εταιρείες του μοντέλου είναι ένας ιδιωτικός χώρος που παρέχεται από μεμονωμένους οικοδεσπότες, είναι δύσκολο να διατηρηθούν σταθερά επίπεδα ποιότητας σύμφωνα με το εγχειρίδιο της πλατφόρμας. Ως εκ τούτου, οι πιθανοί χρήστες (πχ της Airbnb) θα έχουν υψηλό επίπεδο αβεβαιότητας και αντιμετωπίζουν διάφορους παράγοντες κινδύνου.

Μια άλλη ανησυχία της οικονομίας διαμοιρασμού είναι ο κίνδυνος απόδοσης. Σε σύγκριση με την βιομηχανοποιημένη και τυποποιημένη υπηρεσία στις παραδοσιακές επιχειρήσεις καταλυμάτων, οι καταχωρίσεις της Airbnb, τις οποίες διαχειρίζονται

ερασιτέχνες, παρουσιάζουν γενικά χαμηλότερες επιδόσεις στο βασικές λειτουργίες της υπηρεσίας διαμονής (Guttentag, 2015, Zervas et al., 2017).

Οι εταιρείες όμως έχουν αρχίσει να προσφέρουν προνόμια στους οικοδεσπότες σε μία προσπάθεια επίλυσης αυτών των προβλημάτων, όπως η προώθηση στη μηχανή αναζήτησης.

2.5 Πλεονεκτήματα – Μειονεκτήματα- Προϋποθέσεις εφαρμογής...

Μειονεκτήματα του μοντέλου της διαμοιρασμένης οικονομίας αποτελούν:

- Η έλλειψη κυβερνητικής εποπτείας μπορεί να οδηγήσει σε σοβαρές καταχρήσεις από αγοραστές και πωλητές στην οικονομία του διαμοιρασμού. (πχ κρυμμένες κάμερες σε ενοικιαζόμενα δωμάτια, μηνύσεις για άδικη μεταχείριση).
- Κίνδυνος οικοδεσπότη: Οι εταιρείες δεν είναι οι ίδιες οι ιδιοκτήτες της περιουσίας ή της υπηρεσίας που διαβιβάζεται, επομένως δεν είναι υποχρεωμένες να καλύψουν τα έξοδα για τυχόν υλικές ζημιές μπορεί να προκληθούν από τους χρήστες.
- Χαμηλή ποιότητα: Επειδή οι υπηρεσίες παρέχονται από ιδιώτες και όχι ελεγχόμενες επιχειρήσεις, είναι πιθανό η ποιότητα της εξυπηρέτησης να είναι χαμηλότερη από αυτή μιας παραδοσιακής επιχείρησης του αντίστοιχου κλάδου (πχ ξενοδοχεία).

Πλεονεκτήματα του μοντέλου της διαμοιρασμένης οικονομίας αποτελούν:

- Χαμηλότερες τιμές: Οι τιμές των υπηρεσιών και των αγαθών που διαπραγματεύονται οι επιχειρήσεις αυτού του μοντέλου τείνουν να είναι πιο χαμηλ΄ς από τις παραδοσιακές λύσεις.
- Ποικιλία επιλογών: Οι χρήστες έχουν να επιλέξουν από αμέτρητες επιλογές από την περιουσία των υπόλοιπων ιδιωτών και όχι από ένα περιορισμένο stock μιας εταιρείας.
- Ανέπαφη αλληλεπίδραση: Οι συναλλαγές πραγματοποιούνται μέσω της ιστοσελίδας. Αυτό είναι πολύ χρήσιμο κατά τη διάρκεια της κρίσης της πανδημίας.
- Προσβασιμότητα: Το μόνο πράγμα που πρέπει να έχει κανείς είναι σύνδεση στο internet καθώς μπορεί να χρησιμοποιήσει την εφαρμογή ή να συνδεθεί στον ιστότοπο της εταιρείας.

3. Εμπειρικές Μελέτες

Citation: Lee, Z. W., Chan, T. K., Balaji, M. S., & Chong, A. Y. L. (2018). Why people participate in the sharing economy: an empirical investigation of Uber. Internet Research. Vol. 28 No. 3, pp. 829-850. Available at: https://doi.org/10.1108/IntR-01-2017-0037

Ο σκοπός αυτού του άρθρου είναι να εξετάσει τους παρακινητικούς και τεχνολογικούς παράγοντες που ωθούν τους χρήστες να συμμετάσχουν στην οικονομία του διαμοιρασμού.

Σύμφωνα με τους Zach W.Y. Lee, Tommy K.H. Chan, M.S. Balaji, Alain Yee-Loong Chong (2018) η τεχνολογική και χρηματοοικονομική ποιότητα τέτοιων πλατφόρμων σε συνδυασμό με την εμπιστοσύνη που εκδίδουν προς τους πελάτες, εφόσον ο διαμοιρασμός γίνεται μεταξύ τους και όχι με κάποια εταιρεία, είναι σημαντικοί παράγοντες που συνιστούν στην επιτυχία του επιχειρηματικού μοντέλου.

Διεξήχθη διαδικτυακή έρευνα χρησιμοποιώντας την τεχνική της μοντελοποίησης δομικών εξισώσεων η οποία απέδειξε πως οι αντιληπτοί κίνδυνοι, τα αντιληπτά οφέλη, η εμπιστοσύνη στην πλατφόρμα και οι αντιληπτές ιδιότητες της πλατφόρμας ήταν σημαντικοί παράγοντες πρόβλεψης της πρόθεσης των χρηστών να συμμετάσχουν στο Uber.

Επομένως γίνεται αντιληπτή η σημαντική επίπτωση της εμπιστοσύνης που προσφέρει η πλατφορμα της Uber στο κοινό, τόσο στους δυνητικούς πελάτες όσο και στους οδηγούς που θα παρέχουν την υπηρεσία τους εκ μέρους της εταιρείας.

Γίνεται αναφορά και στο γεγονός ότι η uber και η airbnb, όπως και άλλες εταιρείες που χρησιμοποιούν το μοντέλο sharing economy, δεν κατέχουν κάποια περιουσιακά στοιχεία αλλά συμβάλλουν στο διαμοιρασμό τους ανάμεσα σε άτομα ενώ χρεώνουν ένα ποσό για τις διαδικτυακές (online) υπηρεσίες που παρέχουν, όπως το στήσιμο της ιστοσελίδας ή εφαρμογής.

Η χρήση τέτοιων online πλατφόρμων μπορεί να παραμονεύει κινδύνους για τους χρήστες, όπως αναφέρουν οι συγγραφείς. Τα κύρια είναι η διαρροή προσωπικών πληροφοριών μέσω της πλατφόρμας (πχ διεύθυνσης), η ασφάλεια των ατόμων που συμμετέχουν στις συναλλαγές και η πιθανή καταστροφή περιουσίας κυρίως για εκείνους που επιλέγουν να τη διαμοιράσουν (πχ host - airbnb, driver – uber).

Ωστόσο τα οφέλη αυτών των υπηρεσιών φαίνεται να υπερνικούν το ρίσκο που διατρέχουν οι χρήστες. Οι συγγραγείς χωρίζουν τα οφέλη σε δύο κατηγορίες, τα εγγενή και εξωγενή οφέλη.

Τα εγγενή οφέλη αναφέρονται σε ανταμοιβές που προκύπτουν μέσα από το άτομο που κάνει τη δραστηριότητα ή τη συμπεριφορά και τείνει να είναι άυλο στη φύση (π.χ. απόλαυση).

Τα εξωτερικά οφέλη είναι ανταμοιβές που δίνονται στο άτομο κάνει τη δραστηριότητα ή τη συμπεριφορά (δηλαδή όχι μέσα από το άτομο) και τείνουν να είναι απτή παρουσία στη φύση (π.χ. χρηματική ανταμοιβή).

Επιπλέον χρήσιμο study για μελέτη:

Amirkiaee, S. Y., & Evangelopoulos, N. (2018). Why do people rideshare? An experimental study. Transportation research part F: traffic psychology and behaviour, 55, 9-24. Available at: https://doi.org/10.1016/j.trf.2018.02.025

4. Μελέτες περιπτώσεων (Case studies)

Airbnb — A new form of accommodation	Citation: Nicola Valentini, (Feb. 01, 2017), 'Airbnb – A new form of accommodation', [PowerPoint presentation] Link: https://www.slidesh are.net/NicolaValent ini/airbnb- presentation- 71637170	Ο συγγραφέας παρουσιάζει τη μελέτη περίπτωσης της πλατφόρμας airbnb αναλύοντας το μοντέλο της εταιρείας, τα αποτελέσματά της καθώς και τις προκλήσεις που αντιμετώπισε. Σύμφωνα με τον Nicola Valentini (2017) η airbnb αποτελεί το πιο χαρακτηριστικό παράδειγμα του μοντέλου του διαμοιρασμού της οικονομίας.
--------------------------------------	---	---

Λίγα λόγια για το Case study Παρουσίαση: Airbnb - Sharing Economy

Using Big Data helps asset owners find those who seek to use these assets. Often facilitated by a community-based online platform.

Airbnb is an online community marketplace that connects people loo king to rent their homes with people who are searching for accommodation. Founded in San Fransisco in 2008 the company has become a worldwide booking platform as it currently operates in 220 countries.

The disruptive product is Airbnb, with its traits being cheaper, simpler and more convenient than the competition.

Even though Airbnb is a leader in the rental travel industry the company does not own any private property.

Airbnb charges both its guests and its hosts a fee for arranging stays. Payments are made through the website and Airbnb earns revenues for the service offered.

5. Επίλογος – Συμπεράσματα (πρόταση για περαιτέρω μελέτη)

Καταλήγωντας, το μοντέλο της Διαμοιρασμένης Οικονομίας ενώνει τους ανθρώπους μεταξύ τους μέσω της κοινής χρήσης των αχρησιμοποίητων περιουσιακών τους στοιχείων. Για αυτό το λόγο και γνώρισε τόσο μεγάλη ανάπτυξη πριν την πανδημία. Ωστόσο αναγκάστηκε να έρθει αντιμέτωπο με τα μέτρα που επέβαλαν κυβερνήσεις για να περιοριστεί η πανδημία. Αυτό οδήγησε σε απώλειες εσόδων για τις επιχειρήσεις με αποτέλεσμα την απόλυση πολλών εργαζομένων και σε μία γενικότερη προσπάθεια προσαρμογής των εταιρειών στις απαιτήσεις της νέας πραγματικότητας.

Η προσπάθεια αυτή ήταν επιτυχής με τη χρήση της τεχνολογίας (εφαρμογών, ιστοσελίδων) με αποτέλεσμα το μοντέλο όχι μόνο να επιβιώσει αλλά και να ξεκινήσει την επιστροφή του στους ρυθμούς που είχε πριν τον κορονοϊό.

Στην ανάλυση των καταστάσεων πριν και μετά την πανδημία, δεν παρατηρούμε σημαντική αλλαγή καταναλωτική νοοτροπία. Πριν την πανδημία, οι άνθρωποι ενδιαφέρονταν περισσότερο να επωφεληθούν από φθηνές και εκπτωτικές υπηρεσίες. Τώρα όμως ανησυχούν περισσότερο για τα μέτρα ασφάλειας και πρόληψης που έχουν υιοθετηθεί.

Οι εταιρείες πρέπει να ανανεώσουν τις στρατηγικές τους και να επιφέρουν μερικές αλλαγές για να παρέχουν ένα ασφαλές περιβάλλον στους πελάτες. Μόνο έτσι θα αναβιώσουν πραγματικά και θα εξασφαλίσουν την προετοιμασία τους για παρόμοιες κρίσεις μελλοντικά.

Σημαντική θα πρέπει να είναι και η βοήθεια από ερευνητές που από τη πλευρά τους θα μπορέσουν να μελετήσουν την αντιμετώπιση και την επίδραση της πανδημίας στο μοντέλο και να εξάγουν συμπεράσματα που θα αποδειχτούν χρήσιμα για το μέλλον.

6. Βιβλιογραφία

Τα 10 επιστημονικά άρθρα στα οποία βασίστηκε η εργασία:

Buheji, M. (2020). Sharing economy and communities attitudes after covid-19 pandemic-review of possible socio-economic opportunities. American Journal of Economics, 10(6), 395-406.

Moon, H., Miao, L., Hanks, L., & Line, N. D. (2019). Peer-to-peer interactions: Perspectives of Airbnb guests and hosts. International Journal of Hospitality Management, 77, 405-414.

Agag, G., & Eid, R. (2019). Examining the antecedents and consequences of trust in the context of peer-to-peer accommodation. International Journal of Hospitality Management, 81, 180-192.

Almeida-Santana, A., David-Negre, T., Moreno-Gil, S., & Coca-Stefaniak, J. A. (2022). Rethinking tourism models in the platform era of the sharing economy–Implications for tourism marketing and management.

Chen, G., Cheng, M., Edwards, D., & Xu, L. (2020). COVID-19 pandemic exposes the vulnerability of the sharing economy: a novel accounting framework. Journal of Sustainable Tourism, 1-18.

Hossain, M. (2021). The effect of the Covid-19 on sharing economy activities. Journal of Cleaner Production, 280, 124782.

Yi, J., Yuan, G., & Yoo, C. (2020). The effect of the perceived risk on the adoption of the sharing economy in the tourism industry: The case of Airbnb. Information Processing & Management, 57(1), 102108.

Cheng, M. (2016). Sharing economy: A review and agenda for future research. International Journal of Hospitality Management, 57, 60-70.

Zhang, M., Geng, R., Huang, Y., & Ren, S. (2021). Terminator or accelerator? Lessons from the peer-to-peer accommodation hosts in China in responses to COVID-19. International Journal of Hospitality Management, 92, 102760.

Mont, O., Curtis, S. K., & Palgan, Y. V. (2021). Organisational Response Strategies to COVID-19 in the Sharing Economy. Sustainable Production and Consumption, 28, 52-70.

7. Οδηγός για περαιτέρω μελέτη

(εδώ βάζετε χρήσιμα links από το διαδίκτυο, χρήσιμα βιβλία και άρθρα που δεν ανήκουν στα 10 που χρησιμοποιήσατε)
Case study of Uber:

Kim, K., Baek, C., & Lee, J. D. (2018). Creative destruction of the sharing economy in action: The case of Uber. *Transportation Research Part A: Policy and Practice*, *110*, 118-127. Available at: https://doi.org/10.1016/j.tra.2018.01.014

Case study of Airbnb:

Nicola Valentini, (Feb. 01, 2017), 'Airbnb - A new form of accommodation', [PowerPoint presentation], Available

at: https://www.slideshare.net/NicolaValentini/airbnb-presentation-71637170

Εμπειρική μελέτη:

Citation: Lee, Z. W., Chan, T. K., Balaji, M. S., & Chong, A. Y. L. (2018). Why people participate in the sharing economy: an empirical investigation of Uber. Internet Research. Vol. 28 No. 3, pp. 829-850. Available at: https://doi.org/10.1108/IntR-01-2017-0037